

DZIEŃ POMORSKI

BEZPARTYJNE PISMO CODZIENNE

Dzisiejszy numer liczy **12 str.**

Naczelny Redaktor przyjmuje codziennie od godz. 12-2 w pol.

Wydawca: Pomorska Spółdzielnia Wydawnicza

Konto czekowe P. K. O. Nr. 160-315.

Cena numeru w Toruniu **gr. 20** i na prowincji

Rękopisów Redakcja nie zwraca

Redakcja Administracja: Toruń, Szeroka 11

Telefony Redakcji dziennej 747, 748. Telefon Redakcji nocnej 749.

Oddziały: Gdańsk, Kaszubski Rynek 21 (tel. 214-94) — Gdynia, ul. 10 Listego, tel. 15-44 — Grudziądz, ul. Sienkiewicza 9, tel. 442. Wejherowo, ul. Gdańska 4, tel. 64, — Bydgoszcz, ul. Mostowa 6, tel. 22-18, — Inowrocław, ul. Marsz. Piłsudskiego 4a, tel. 602.

Rok V.

Toruń, niedziela 7 maja 1933

Nr. 104

Nowe prowokacje w Gdańsku Bezpodstawne aresztowanie 4 Polaków w Postolowie Pobicie dziecka w Sopotach

W dniu 3-go maja ludność polska z parafii W. Trąbki na terenie W. M. Gdańska (wioski Elganowo, Postolowo i Wielkie Trąbki), urządziła z okazji święta narodowego nabożeństwo w kościele w Wielkich Trąbkach, a po południu zabawy ludowe w poszczególnych wioskach.

Znamiennym było, że już od samego rana w wioskach widać było znaczniejsze zastępy policji gdańskiej, która rozmieszczona była w prywatnych mieszkaniach celników, rzekomo dla pilnowania porządku. Wieczorem w wiosce Elganowo przyszło do konfliktu z policją gdańską. Na krzyk Niemki — Warmbierowej, wyzywającej Polaków, wybiegli z mieszkania celnika Posta policjanci umundurowani i udali się do wioski, skąd po kilku minutach sprowadzili dwóch Polaków: Walentego Bryczka (obywatela polskiego) i Alojzego Preussa (obywatela gdańskiego). Za chwilę sprowadzono 3-go, Wernera Zielkego, obywatela gdańskiego, a wreszcie po pewnym czasie czwartego, Feliksa Mnche, również obywatela gdańskiego. Aresztowanych sprowadzono na podwórze celnika Posta, skąd rozległy się hałasy i echa uderzeń pałkami gumowymi, które słyszeli doskonale oddaleni od miejsca kaźni mniej więcej o 120 m. mieszkańcy Polacy Postolowa.

W międzyczasie przybyło z Gdańska „Ueberfallkommando“, które zajęło do p. Posty. Po przybyciu „Ueberfallkommando“ wprowadzono aresztowanych na dziedziniec, gdzie przez długi czas musieli stać na baczność przed gronem Niemców, złożonych z umundurowanych policjantów, tajnych urzędników kryminalnych, urzędników celnych i w międzyczasie zgromadzonych umundurowanych hitlerowców. Gdy zmrok zupełnie zapadł, zaprowadzono zmęczonych i zbitych Polaków do samochodu i ruszono w stronę Elganowa. W Elganowie zostali aresztowani umieszczeni w miejscowej ubikacji dla przestępców, gdzie z owu szczuto ich psem i znęcano się nad nimi w okrutny sposób. Trzymano ich tam do północy i wreszcie wywieziono w niewiadomym kierunku.

Wbrew twierdzeniom prasy niemieckiej, dotyczącej o faksie powyższych aresztowań i podających za powód względnie za główną przyczynę nadużycie przez tych ludzi alkoholu, stwierdzić musimy, że podania te są nieprawdziwe, wykretnie i starają się w ten sposób

śób jedynie tylko osłabić winę gdańskich czynników.

Jest to tak niesłychanie oburzający fakt, że nie powinien on przebrzmieć bez echa i czynniki miarodajne powinny wreszcie zlikwidować brutalne czyny nieodpowiedzialnych czynników hitlerowskich na tutejszym terenie i wziąć w obronę ludność polską zarówno obywateli polskich jak i obywateli gdańskich.

W dniu 4-go maja do bawiącego się przed domem w Sopotach przy ul. Wilhelmstrasse

synka profesora G. przystąpił dwaj wyrostki i jeden z nich zapytał go „Bist Du ein Jude?“, a skoro tenże odpowiedział mu „Nein“ jeden z nich powiedział „A, Du bist ein Polak“ i uderzył go w twarz. Zajście to widziała jędra z mieszanek tego domu, Niemka, i na zwróconą przez nią uwagę wyrostkowi, dla czego bije dziecko polskie, które nie dało do tego żadnego powodu, otrzymała odpowiedź: „Es ist ein Polak, soll nach Polen gehen und nicht hier in Deutschland(?) bleiben“.

Prof. Ignacy Mościcki kandyduje powtórnie na stanowisko Prezydenta Rzeczypospolitej

(o) Warszawa, 6. 5. (tel. wł.). Wczoraj o godz. 5 po poł. odbyło się pod przewodnictwem płk. Sławka posiedzenie prezydium klubu parlamentarnego Bezpartyjnego Bloku współpracy z Rządem. Na posiedzeniu zapadła uchwała przedstawienia przy pre-

zydium na plenarnym posiedzeniu klubu parlamentarnego BBWR., które ma się odbyć w dniu Zgromadzenia Narodowego t. j. 8 bm. o godz. 9 rano powtórnej kandydatury prof. Ignacego Mościckiego na Prezydenta Rzeczypospolitej.

„Godzina w huraganie“

Rozmowa dziennikarza angielskiego z Hitlerem o Pomorzu

Londyn, 6. 5. (PAT). „Daily Telegraph“ zamieszcza opis rozmowy, jaką odbył z Hitlerem znany publicysta angielski sir John Forster Fraser, który podkreśla, że godzina rozmowy z Hitlerem była jakby godziną spędzoną w huraganie.

Hitler zaprotestował przeciwko podejrzaniu, że przygotowuje militarystykę Niemiec i oświadczył: „Nikt, kto przeżył ostatnią wojnę, nie pragnie w Niemczech powtórzenia

tego doświadczenia. Wyłowienie wojenne i dyscyplina ratują młodą generację niemiecką od gangreny, w jakiej się znalazła w ciągu ostatnich 14-tu lat. Mają one na celu wzmożenie jej męstwa i miłości ojczyzny“.

Fraser podkreśla, że Hitler mówił do niego jakby na zgromadzeniu publicznym, a gdy Fraser wspomniał o traktacie wersalskim, Hitler oświadczył: „Jest to źródło ca-

łego nieszczęścia. Narzucił on nam moralną degradację. Chcemy się od niego uwolnić, ale nie przez posiadanie wielkiej armii lecz przez równouprawnienie. Wolę redukcję wojsk Ententy, aniżeli zwiększenie armii niemieckiej. Mam nadzieję, że uzyskamy zmianę traktatów w rokowaniach pokojowych. Ideę ekspansji zamorskiej porzuciliśmy. Nie chcemy konkurować z Anglią pod względem sił morskich. Nasz los nie jest związany z dalekimi brzegami lub do minjami, lecz z naszymi granicami na Wschodzie“.

Była to — zaznacza Fraser — aluzja przedewszystkiem do Pomorza, które w mniemaniu wszystkich Niemców powinno zostać niemieckiem.

Londyn, 6. 5. (PAT). „Morning Post“ w obszernej depeszy z Paryża omawia stosunki polsko-niemieckie. Depesza zaopatrzona jest w następujące tytuły: „Hitler spogląda na Wschód“, „Znamienne posunięcie w sporze z Polską“, „Wielki porozumienie“, „Handel niemiecki ciężko dotknięty bojkotem“.

„Szaleństwem byłoby dotykać granic“

Paul-Boncour o „pakcie czterech“

Paryż, 6. 5. (PAT). Minister spraw zagranicznych Paul Boncour składając wczoraj w senacie wyjaśnienia w sprawie odpowiedzi francuskiej na propozycje dotyczące paktu czterech, oświadczył m. in. co następuje:

„Cztery wielkie mocarstwa powołane zostały nie do decydowania o sprawach, dotyczących innych państw, lecz jedynie do obrad nad sposobami zapewnienia większej skuteczności paktowi Ligi Narodów. W tych warunkach zagadnienie rewizji traktatów dałoby się

rozwiązać w prosty sposób. O ile bezsensownym byłoby w obecnym stanie Europy przystępować do rewizji granic, mogącej wywołać możliwość wojny, o tyle z drugiej strony absurdem byłoby głosić wieczną i absolutną niewruszalność istniejących traktatów. Mogą być przedsięwzięte środki w celu zapewnienia najlepszej organizacji pokoju i porozumienia gospodarczego w Europie, jednakże w chwili obecnej szaleństwem byłoby dotykać granic“

Czyżby powrót do Rapalla? Przedłużenie sowiecko-niemieckiej umowy berlińskiej

Moskwa, 6. 5. (PAT). Korespondentom zagranicznym w Moskwie rozesłano następujący komunikat:

„Dnia 5 maja komisarz spraw zagranicznych Litwinow i ambasador Rzeszy w Moskwie von Dirksen wymienili dokumenty ratyfikacyjne protokołu o przedłużeniu traktatu berlińskiego z dnia 24 kwietnia 1926 r., podpisanego w Moskwie dnia 24 czerwca 1931 r. oraz sowiecko-niemieckiej umowy korytarzowej z dnia 21 stycznia 1929 r.“

„Komunikat dalej głosi, że w interesach obojstronnych stosunków oraz powszechnego

pokoju należy ze szczególną satysfakcją skonstatować, że traktat berliński, stanowiący wraz z traktatem w Rapallo podstawę stosunków sowiecko-niemieckich wskutek wymiany dokumentów ratyfikowanych obecnie ponownie nabiera mowy prawnej. Do komunikatu załączony jest protokół z 24 czerwca 1931 r. Należy zaznaczyć, że inicjatywa ratyfikacji wyszła tym razem ze strony Niemiec.

Nie bacząc na dokonaną wczoraj ratyfikację ton wczorajszej prasy sowieckiej wobec Niemiec nie uległ złagodzeniu.

Pierwszy punkt dla Polski

wywalczył Tłoczyński
w meczu z Holandją

Haga, 6. 5. (PAT). Wczoraj w piątek w pierwszym turnieju tenisowym o puchar Davisa Polska—Holandia, rozegrane zostały dwie gry pojedyncze. W pierwszej Hebdy przegrał z Timmerem 3:6, 2:6, 2:6. Tenista holenderski znajduje się w niespodziewanie doskonałej formie i po krótkiej przewadze Hebdy w pierwszym secie wziął w swoje ręce inicjatywę i był panem sytuacji do końca meczu. W drugiej grze pojedynczej Tłoczyński pokonał drugą rakieta Holandji Hughana 6:1, 6:2, 6:4. Tłoczyński wykazał miążdzącą przewagę nad swoim przeciwnikiem zabłysną świetną formą i wywalczył dla Polski pierwsze punkty.

W sobotę rozegrana zostanie w Hadze gra podwójna.

Rewelacyjny plan gospodarczy Roosevelta z Białego Domu na talach cieru

Paryż, 6. 5. (PAT). Havas donosi z Waszyngtonu, że w dniu dzisiejszym przemawiać będzie przez radio z Białego Domu prezydent Roosevelt, wygłaszając ekspozycję dotyczącą planu ekonomicznego. Plan ten ma mieć charakter rewolucyjny, bowiem prezydent Roosevelt ma zamiar zerwać z tradycją z niektórymi podstawowymi ustawami Stanów Zjedn. M. in. prezydent Roosevelt przewiduje zawieszenie Sherman and Trust Bill, tj. ustawy, wzbraniającej tworzenie związków gospodarczych przedsiębiorców w rodzaju trustów.

EDWARD KOZŁOWSKI

zegarmistrz i jubiler

ul. Gdańska 3

BYDGOSZCZ

ul. Gdańska 3

Pierwszorządny magazyn

Zegarów — Zegarków — Biżuterji — Srebra — platerów

Własne warsztaty

Dostawca wojsk. urzędników państwowych i Komunalnych

2632

Dla pp. wojskowych i urzędników dogodnie warunki spłaty

WIELKIM RYNKIEM ZBYTU JEST MAŁOPOLSKA

Aby go zdobyć, ogłaszaj się przez najpoważniejsze wydawnictwo ilustrowane, o największym nakładzie, które dociera do wszystkich miejscowości wschodnich Kresów, jest niem

1905

„GAZETA PORANNA”

LWÓW, ul. Chorążczyzny 31.

telefon administracji 73.

tel. redakcji 15, 1-78 i 2-30

Niski cennik ogłoszeń przystosowany do obecnych warunków gospodarczych kraju. — Ogłoszenie nadane do „Gazety Porannej” ukazuje się we wszystkich mutacjach prowincjonalnych.

Ogłoszenie.

Szkoła Gospodarstwa Domowego i Hotelarstwa prowadzona przez Pomorską Leżą Rolniczą w Pucku rozpoczyna 5-miesięczny kurs letni 15 maja 1933 r.

Kurs obejmuje następujące działy: praktyczne gotowanie, pieczenie, smażenie, krój, szycie, hafty białe i kolorowe (kascubski), porządki domowe, pranie, prasowanie, hodowle i t. p. oraz przedmioty teoretyczne: religię, język polski, naukę o Polsce, rachunki gospodarcze, higienę, wychowanie dziecka, warzywnictwo, hodowle i t. p.

Przy Szkole jest internat. Opłata za utrzymanie w internacie wynosi 30 złotych miesięcznie a za naukę za cały kurs 32 złote. Przyjmuje się uczennice z ukończoną szkołą powszechną od lat 15 do 35. Dla dojeżdżających zapewnione są zniżki kolejowe.

Do ogłoszeń dołączyc należy: metrykę urodzenia, świadectwo szkolne, świadectwo moralności i świadectwo zdrowia. Zgłoszenia przyjmuje i bliższych informacji udziela.

Zarząd Kursu w Pucku,
ul. Prezydenta nr. 13, gmach Starostwa.
Nr. 59.

Farby, Lakieru, Pokostu,

Krede

oraz wszelkie przybory malarskie, kupuje się najkorzystniej

w specjalnym składzie farb i lakierów
L. E. HANCZEWSKI
Drogeria Pod Orłem
Grudziądz, ul. Toruńska 10 — Tel. 673

SPIESZMY PO LOSY!

Do 5. dniowego I. ciągnięcia.
Wygrane po 100.000, 50.000, 15.000, 10.000, 5.000, 2.000, 1.000.

2512 Największy wybór losów.

Dla zamiejscowych odwrotna wysyłka losu za opłatą zł. 10,30 na PKO 212064.

Najstarsza i najszcześniejsza Kolektura Loterii Państwowej

Właśc. A. Krzywińska

Grudziądz, ul. Stara 11 parter.

Umundurowania

jak i cywilne ubrania
z własnego i powierzonych materiałów wykonuje pierwszorządnie, po niskich cenach

ZAKŁAD KRAWIECKI 2274

WŁ. SKOPINSKI

Grudziądz, ul. Wybickiego 31.

Z prawam. szkół państwowych 8056

8-klasowe gimnazjum żeńskie

G. Winogrodzkiego w Wejherowie

przyjmuje zapisy do wszystkich klas, poczynając od klasy 2-dziej.

Przy gimnazjum wstępne klasy koedukacyjne, przygotowujące do gimnazjum nowego typu

Kto ma interesy

we Lwowie

i Małopolsce Wschodniej

Kto z kupców i przemysłowców chce, aby Firma jego stała się znaną w kołach istotnie poważnych i organizujących życie niech się ogłosi w dzienniku

„Słowo Polskie”

LWÓW, ul. Zimorowicza 15.

1904

Możesz stać się milionerem kupując

los w kolekturze

Antoniego Lipowskiego

w Wejherowie

Największa wygrana

2 miliony złotych

— Ciągnięcie już 18 bm. —

Cena losu $\frac{1}{4}$ 10 zł. $\frac{1}{2}$ 20 zł.
 $\frac{1}{1}$ 40 zł.

2582

PAPA DACHOWA SMOLA DESTYLOWANA KAROLINEUM

2504

ofiarują

Toruń, Przedzamcze 7, tel. 1532

Chełmża, Kolejowa 19

tel. 14

Chojnice, Szosa Gdańska 39 tel. 211.

Przywitaj wiosnę w nowym garniturze!

Polecam nasz wykwintny dział miarowy zaopatrzonej w najlepsze kamgarny i czesanki Bielskie pod kierownictwem warszawskiego mistrza kroju.

Równocześnie zawiadamiamy uprzejmie W. Panów Oficerów i Podoficerów że z dniem 8-go maja otwieramy warsztaty w których wykonywać będziemy po cenach konkurencyjnych płaszczki, mundury, ołympijski szasery i bryczesy.

Poza tem na składzie posiadamy prima płaszczki letnie.

Za każdy fason gwarancja.
LEON GÓRECKI

Toruń, Szeroka 23

2621

„STAWAN-TEA” Centralne Biuro Sprzedaży Warszawa, Orła 12 Tel. 11-39-12

Poleca

HERBATE Chłińską, Cejlońską i Indyjską od zł 11 za kg, w opakowaniu 50 kg, 20 kg, 10 kg i 5 kg w skrzynkach.

KAWE paloną ziarnistą od zł 5.50 za prima kg na czarną od zł 7.50 za kg

Dla amatorów dobrej herbaty, polecamy naszą wykwintną mieszankę Nr. 140 po zł 14.— za kg. w opakowaniu 10 kg., 5 kg., 2 kg. i 1 kg. — Posiadamy również duży wybór herbaty, kawy i cacao w blaszankach fantazyjnych w opakow. $\frac{1}{4}$ kg. i $\frac{1}{2}$ kg. po cenach bardzo niskich. 2320

GENNIKI WYSYŁAMY NA ŻĄDANIE.

Kajaki

dwuosobowe 67,00
SPORT-BŁOCH Toruń,
Katarzyny 5. 2598
Żądajcie cenniki.

2 pokoje

z kuchnią poszukuje samotna spokojna osoba. Zgłoszenia do redakcji pod „B.J.” Wejherowo. 2622

Doroczne zwyczajne Walne Zebranie

Verband zur Förderung der Danzig-Polnischen Wirtschaftsbeziehungen

Związek Popierania Gdańsko-Polskich Stosunków Gospodarczych c. V. Danzig-Gdańsk.

odbędzie się w piątek dnia 26 maja 1933 r. o godz. 7-mej wieczorem w dyrekcyjnej dużej sali jadalnej Restauracji Dworcowej w Gdańsku. Gdyby ilość zebranych członków nie odpowiadała wymogom § 31 statutu Związku, zwołuje się na godz. 7.20 w tym samym dniu i w tym samym lokalu drugie Walne Zebranie, które w myśl statutu Związku jest ważne i prawomocne bez względu na ilość obecnych.

Porządek dzienny:

- 1) odczytanie sprawozdania z dotychczasowej działalności Przewodniczącego
- 2) Przyjęcie do wiadomości sprawozdania kasowego.
- 3) Wybór dwóch członków zarządu.
- 4) Wybór trzech członków komisji rewizyjnej.
- 5) Wnioski.

Na powyższe zebranie zaprasza:
Zarząd. 223
2595 z/p Dr. Moczyński — przewodniczący.

Mecz piłki nożnej

W niedzielę 7 maja 1933 o godz. 16-ej na stadionie „Gedania”, przy Heeresanger

T.K.L.T. Toruń **Gedania-Gdańsk**
mistrz Pomorza. Liga

Ceny biletów: Trybuna 0,80 guld. miejsce stojące: 0,50 guld.

Dla bezrobotnych i uczni 0,30 guld.

2636 **K.S. Gedania**

OSIEDLIŁEM SIĘ

w Koronowie przy Rynku

obok Hotelu p. Nowaka jako lekarz praktyczny

Dr. Henryk Zakryś

Godziny przyjęć od 9—12-tej i od 3-ciej do 5-tej popołudniu 2647

Przedstawiciela

Dobrze obeznanego na Pomorzu który odwiedza Drogerje i składy kolonialne poszukuje, gaża i prowizja. Oferty wraz z odpisami świadectw i refer., kierować do administracji Dnia Pomorskiego pod S. J. Nr. 20. 2650

